

Zendingsprojecten 2e kwartaal 2022: Zuidelijk Afrika – Indische Oceaan Divisie

1. Kerk en basisschool in Belize, Angola
2. Sequele basisschool in Luanda, Angola
3. Huiselijke geweld en begeleidingscentrum, Lombe, Angola
4. Mannelijk studentenverblijf bij Adventistische Universiteit Angola, Huambo, Angola
5. Buurtcentrum voor outreach en leiderschapontwikkeling op de Mzuzu campus van de Malawi Adventistische Universiteit, Malawi
6. Centrum voor Beter Leven en FM radio station, Mayotte

De invloed van een zendeling

Zimbabwe, 2 april

Eugene Fransch

Het was een enorme cultuurschok toen ik naar het *Solusi College* ging. Aan het eind van de jaren '70 was ik de eerste biraciale student op de campus. Ook was ik een enorme fan van Afro-Amerikaanse muziek en rock-'n-roll en dat straalde ik ook uit. Toch zag de Adventkerk hier doorheen en bood me een beurs aan op *Solusi*, dat diep in de rimboe van het huidige Zimbabwe lag. Ik was van plan een jaar te blijven en dan naar het *Helderberg College* te gaan in Zuid-Afrika. Maar na het eerste jaar besloot ik te blijven zitten waar ik zat.

Ik was een middelmatige student in de opleiding theologie. Grieks vond ik het moeilijkst en ik moet toegeven dat ik nooit hoger heb gehaald dan een 'C'. Vele semesters lang ontving ik of een 'C min' of een 'D'. Het kwartje viel gewoon niet. Tot aan mijn laatste semester ging ik de discussie aan met mijn professor Grieks, Leo Raunio, een vriendelijke zendeling die erg streng was als het om cijfers ging. Mr. Raunio en ik waren al snel bevriend geraakt toen ik in 1978 naar de school kwam. Hij leerde me schaken en urenlang speelden we dat spel bij hem thuis.

Hij was geboren in Finland, maar had als zendeling gewerkt voor de Indianen in de Verenigde Staten en had les gegeven aan universitaire studenten in Zuid-Afrika. Vervolgens was hij naar *Solusi* verhuisd, al had hij een leeftijd waarop de meesten met pensioen zouden gaan. Hij vertelde me vele zendingsverhalen en het verbaasde me dat hij zijn loopbaan wilde eindigen op *Solusi*. Na mijn laatste examen Grieks wist ik dat er een dikke onvoldoende op me stond te wachten. Terwijl ik mijn werk aan Mr. Raunio gaf, keek ik hem aan en zei: 'Professor, het is me weer niet gelukt'. Hij glimlachte naar me en zei, 'Het geeft niet'.

De daaropvolgende week gierden de zenuwen door mijn lijf en was ik hevig teleurgesteld. Zonder Grieks kon ik niet afstuderen. Ik keek uit naar mijn afstuderen, ook omdat ik binnenkort zou gaan trouwen. Het idee van nog zes maanden Grieks was ondraaglijk. Een week na het examen vroeg Mr. Raunio me naar zijn kantoor te komen. 'Ik ken je nu al vier jaar', begon hij. 'En ik heb je zien veranderen van een extremistische jongen tot een hardwerkende jongeman die de HEER liefheeft. Ik weet zelfs dat er nu geen rock-'n-roll meer uit je radio klinkt, maar christelijke muziek. Ik heb je leven zien veranderen, een verandering die je dichter tot Christus heeft gebracht'.

Ik stond met mijn mond vol tanden. Niemand anders leek die veranderingen gezien te hebben. 'Je hebt het goed gedaan bij je andere vakken en staat voldoendees daarvoor', zei Mr. Raunio. 'Ik weet hoeveel afstuderen voor je betekent. Ik weet dat je er alles aan hebt gedaan om je examen Grieks te halen, maar je hebt een onvoldoende gehaald. Toch wil ik je tegemoet komen', legde hij uit. 'Ik weet dat de HEER een plan voor je heeft in het werk dat je op het punt staat te doen. Uit genade geef ik je dus een voldoende zodat je af kan studeren.' Daarna bad hij dat Gods hand me in de toekomst zou leiden.

Terug in de slaapzaal, viel ik op mijn knieën en dankte de HEER. Ik zocht mijn verloofde op en vertelde haar, 'Door Gods genade kan ik afstuderen!'. Ik ben Mr. Raunio veel verschuldigd.

Hij keek verder dan hoe ik nu ben en zag hoe ik kan worden. Hij zag potentie in mij. De HEER heeft geholpen tijdens de achttien jaar dat ik heb gewerkt als jeugdleider voor de Adventkerk in Zimbabwe. Daarna ben ik aan de slag gegaan als jeugdleider voor de Divisie binnen Zuid-Afrika en de Indische Oceaan en heb ik nog andere functies op me genomen. Ook heb ik een doctoraat in leiderschap behaald.

Ik dank de HEER dat Hij me liet zien wat genade inhoudt en wat het betekent om iemand te helpen die het niet verdient, maar jouw hulp wel nodig heeft. Mr. Raunio's voorbeeld heeft me geleerd om genade te tonen aan anderen, al hebben ze er eigenlijk geen recht op. Hoe zondig we ook zijn, God ziet mogelijkheden in ons. Hij laat ons niet vallen vanwege onze huidige toestand. Hij ziet wat we kunnen bereiken. Ook wij moeten naar de toekomst kijken met ogen als van God en de potentie in anderen zien.

Een deel van de zendingsopbrengst tijdens de dertiende sabbatschool in 2015 is aan de Solusi Universiteit geschonken. Op die manier kon haar overvolle cafeteria vergroot worden van 500 zitplaatsen naar 1000. Dank u voor uw zendingsgeld. Daardoor kunnen adventistische scholen zoals Solusi mensen voorbereiden om Jezus' spoedige wederkomst over de wereld te verkondigen.

Ik ben een dood man (deel 1)

Zimbabwe, 9 april

Alfred C. Machona

Ik had niet meer in leven moeten zijn na een ongeluk op de weg, twee dagen voor kerst in Zimbabwe. Op 23 december verlieten mijn vrouw, Fortunate, en ik de hoofdstad, Harare, om kerst door te brengen met onze kinderen in het huis van hun opa en oma in een ander dorp. Al rijdende zagen we vele mensen langs de weg staan, met hun armen hoog in de lucht in de hoop op een lift. Door de drukte voor Kerstmis waren de bussen overvol en konden de mensen niet wachten om thuis te komen voor de feestdagen.

We herkenden een vrouw langs de weg en hielden stil om haar een lift te geven. Terwijl ze in de auto stapte, smeekten een man en vrouw ons om hen ook mee te nemen. We kenden ze niet, maar bij het zien van hun bezorgde gezichten gaven we toe. De drie passagiers stapten achterin de auto en met ons vijven gingen we weer door. Plotseling werd alles zwart. Voor ik het wist, zat mijn gordel ontzettend strak om me heen. Ik kon me niet bewegen. Alles was donker om me heen.

Ik hoorde wat geluiden, vage stemmen vanuit de verte. Ik realiseerde me dat er iets vreselijks was gebeurd. Ik voelde de auto schudden. Daarna hoorde ik het loeiende geluid van een sirene op een ambulance of een politiewagen. Even later voelde ik dat ik uit de auto getild werd en in een ziekenwagen belandde. Een verpleegster vroeg me of er iemand was die ze kon bellen. 'Wat is er gebeurd?', reageerde ik. 'Je hebt een ongeluk gehad', antwoordde ze.

Ik gaf haar de namen van twee mensen die ze kon bellen – een predikant en een ouderling. In het ziekenhuis wond de predikant er geen doekjes om. 'We brengen je naar het ziekenhuis in Harare', zei hij. Hij vroeg de verpleegster hoe het met Fortunate was en we kwamen te weten dat een pick-uptruck achter ons haar en twee overige passagiers naar een ander ziekenhuis had gebracht. Ze had hevige inwendige bloedingen. De predikant verzocht haar over te brengen naar mijn ziekenhuis.

Twee ambulances werden klaargemaakt om Fortunate en mij te vervoeren naar Harare. Het laatste wat ik me herinner is dat ik uit het ziekenhuis werd weggedragen. De daaropvolgende twee dagen, op 24 en 25 december, gingen Fortunate en ik driemaal onder het mes. Mijn vrouw had een levensbedreigende verwonding opgelopen doordat haar gordel haar dunne darm had opengereten. De artsen verwijderden 40 centimeter van haar dunne darm. Haar linkerhandpalm en linkervoet waren ook ernstig verwond en artsen brachten metalen pinnen aan.

Bij mij plaatsten de artsen metalen platen in mijn linker voorarm en metalen pinnen in mijn rechterbeen. Mijn ontwrichte wervelkolom veroorzaakte de zwaarste operatie. Via mijn hals moest de arts een implantaat aanbrengen op mijn vierde en vijfde halswervel. Later liet hij me de röntgenfoto van mijn wervelkolom zien. 'Aan welke dokter je dit ook laat zien, hij zal je precies vertellen wat ik je nu ook zeg: Je bent een dode man', vertelde hij. 'Deze röntgenfoto toont aan dat je dood bent of verlamd vanaf je schouders'.

Zo'n twee weken later werden Fortunate en ik ontslagen uit het ziekenhuis om thuis intensieve fysiotherapie te ondergaan. De daaropvolgende zes weken moesten we opnieuw leren lopen. Voor het eerst hoorden we dat vijf mensen omgekomen waren door het ongeluk. Het was een frontale botsing geweest. De bestuurder van de andere auto was een jongeman die gedronken had en veel te hard reed. Later zagen we de twee verminkte voertuigen. De auto's waren hetzelfde; beide rode Honda Fits. Mijn snelheidsmeter stond nog op 90 km/u, terwijl hij 170 km/u had gereden.

Onze vrouwelijke kennis was ter plekke op de achterbank overleden. De twee vreemdelingen die we een lift aangeboden hadden, stierven de volgende dag aan hun verwondingen. De auto die op ons in was gereden, had drie passagiers gehad. Twee van hen, de dronken bestuurder en een oudere vrouw, die naast hem op de bijrijdersstoel had gezeten, waren eveneens ter plekke overleden. De man op de achterbank was naar het ziekenhuis gebracht en tot op de dag van vandaag weten we niet of hij het overleefd heeft.

Fortunate en ik zaten beiden met kippenvel toen we dit nieuws hoorden. God had ons leven op een wonderbaarlijke manier gespaard. En daar bleef het niet bij. Vier maanden later, in april, kon ik me inschrijven voor theologielessen aan de *Solusi University*. Dat was ik aanvankelijk al van plan geweest.

Volgende week hoort u het vervolg op Alfreds verhaal.

Ik ben een dood man (deel 2)

Zimbabwe, 16 april – Alfred C. Machona

Na elf jaar als literatuurevangelist te hebben gewerkt, kreeg ik een beurs aangeboden om voor predikant te studeren aan de *Solusi University* in Zimbabwe. Echter, vier maanden voor het begin van de colleges kregen mijn vrouw, Fortunate, en ik een ernstig auto-ongeluk. De vele wonderen die toen plaatsvonden, begrijp ik nu nog steeds niet. Ik begrijp niet hoe mijn vrouw en ik een frontale botsing overleefden terwijl we op de voorste stoelen zaten, terwijl onze drie passagiers op de achterbank stierven aan hun verwondingen.

Ik begrijp niet waarom ik niet verlamd raakte. Toen ik met de oefeningen voor fysiotherapie begon, vroeg de fysiotherapeut, 'Bidt u?'. 'Ja, hoezo?', antwoordde ik. 'De röntgenfoto die ik voor me heb, wijst aan dat u verlamd hoort te zijn vanaf uw schouders', zei hij. 'Normaal gesproken hoort zo'n röntgenfoto bij een overleden persoon. Ik zal heel voorzichtig met u zijn. Ik kijk ontzettend uit'. Ik begrijp niet hoe de ambulance zo snel op de plek van het ongeluk kon zijn.

De directeur van een plaatselijke goudmijn reed in een pick-uptruck achter onze wagen aan en hij zag het ongeluk voor zijn ogen gebeuren. Direct belde hij een verpleegster die in de goudmijn werkte en vroeg haar onmiddellijk te komen met de ambulance van de mijn. Ik begrijp niet waarom ik, drie maanden voor het ongeluk, een beurs aangeboden kreeg van de kerk om colleges te volgen op *Solusi*. Zonder die beurs zouden mijn vrouw en ik geen medische hulp hebben gekregen en waren we waarschijnlijk overleden. We moesten 36000 Amerikaanse dollars betalen aan het ziekenhuis, een enorm bedrag in Zimbabwe.

Ik begrijp niet waarom de enige orthopedische chirurg die mijn nek kon opereren in Zimbabwe, beschikbaar was op de dag van mijn spoedoperatie. Zijn vliegtuigreis naar Frankrijk stond gepland op de dag van de operatie. Hij opereerde me 's ochtends en 's middags zat hij in het vliegtuig. Ik vroeg God, 'Waarom heeft U ons gespaard? We hadden ter plekke moeten overlijden'. Ik heb twee mogelijke antwoorden op die vraag. Misschien waren mijn vrouw en ik in geestelijk opzicht niet klaar voor de dood en gaf God ons een tweede kans om ons voor te bereiden op de wederopstanding. Misschien redde God ons omdat er nog werk voor ons te doen is in zijn wijngaard.

Mijn gebedsleven is radicaal veranderd sinds het ongeluk. Ik bid vaker en ik vraag God me de kracht te geven voortdurend goed te doen. Ik vraag God om te werken aan mijn zwaktes zodat er niets tussen ons in staat, mocht ik op een gegeven ogenblik overlijden. Ook vraag ik God of ik het vuur niet kwijt mag raken om zijn werk ten uitvoer te brengen. Dan bid ik, 'Wat U ook voor mij te doen heeft in uw werk, geef de kracht en de ijver om het te doen'. Soms ga ik de fout in, maar ik keer altijd weer tot God terug met de woorden, 'Het spijt me zo dat ik dit gedaan heb. Ik kan het niet op eigen kracht. Geef mij kracht'.

Ik bid dat mijn relatie met God goed blijft. Ik bid, 'Laat me doen wat U wilt dat ik doe. Help me mijn geestdrift niet te verliezen'. Ik weet niet wat God deed bij het ongeluk op 23 december 2015. Wat ik wel weet, is dat ik er nog steeds ben – en ik zal God mijn leven lang dienen.

Anderen zegenen

Zambia, 23 april – Blessing Chatambudza, 31

Mijn naam is Blessing [Zegen] en mijn leven is het bewijs van Gods overvloedige zegeningen. Mijn familie in Zimbabwe ging elke zondag naar de kerk, maar we waren niet heel gelovig. Als tiener wilde ik God dienen en ik zei tegen een kerkelijke leider dat ik alleen een liefdesrelatie met Christus wilde hebben. 'Heb je een vriendje?', vroeg hij. 'Nee', antwoordde ik. 'Je moet eerst meemaken wat liefde is', zei hij. 'Daarna hoor ik wel weer van je'. Ik ging weg en maakte de liefde mee – en bleef voorgoed weg uit de kerk.

Op de universiteit kreeg ik verkeerde vrienden. We dronken alcohol en gingen naar feestjes. Toen ik achttien was, werd ik verliefd op een 21-jarige man. We zochten uit wat liefde was, precies naar het advies van de kerkelijke leider, en ik raakte zwanger. In mijn cultuur moet je bij de man blijven als je zwanger van hem raakt. Daarom ging ik bij hem en zijn moeder wonen. Vanaf dat moment liep niets zoals ik van tevoren verwacht had. Noch mijn man, noch ik werkte en we hadden eeuwig en altijd ruzie.

We hadden twee kinderen en lagen voortdurend met elkaar in de clinch. Ik kende de ware betekenis van het huwelijk niet. Wij beiden hadden onze eigen dromen en toekomstbeelden en zijn moeder leek me niet uit te kunnen staan. Op zondag ging ik steeds vaker mee naar de kerk van mijn man. Tot ik ziek werd en voor langere tijd in het huis van mijn moeder verbleef. In het huis van mijn moeder kreeg ik twee rare, maar identieke dromen. Ze kwamen drie dagen na elkaar. In beide dromen hoorde ik loeiende sirenes en zag ik mensen die alle kanten op renden. Ook zag ik een grote steen uit de hemel vallen en een pijl die naar een kruis wees, waar een groepje mensen voor stond. Ik hoorde een stem die zei, 'Bekeer u, de wereld vergaat!'

Ik wist niet wat ik ermee moest. De kerk van mijn man had nooit gesproken over een wereld die ten onder ging. Ik had geen flauw idee wat de dromen betekenden. Ook mijn man tastte in het duister met de dromen. Toch zei ik tegen hem: 'Ik ga op zoek naar Jezus en, als ik Hem vind, zal ik over Hem spreken'. Maar waar kon ik Jezus vinden? Banen waren schaars in Zimbabwe en mijn man en ik verhuisden naar Botswana om werk te krijgen. Daar ontmoetten we een ouderling van de Adventkerk die ons Bijbelstudies aanbood. Tijdens de eerste Bijbelstudie vertelde de ouderling ons dat de wereld spoedig zou vergaan en dat Jezus op het punt stond te komen. Hij onderbouwde dat met teksten uit de Bijbel. Eindelijk begreep ik mijn dromen. Wat was ik opgelucht!

Door meerdere Bijbelstudies leerde ik de Bijbelse Jezus kennen, liet me dopen en werd lid van de Adventkerk. Ik moest en zou over Jezus prediken. Ik had Hem gevonden en nu wilde ik mijn liefde voor Hem met anderen delen. Ik besloot te gaan studeren aan de *Rusangu University*, een adventistische school in Zambia. Verdrietig genoeg liet mijn man mij en onze twee kinderen in de steek en ging er met een andere vrouw vandoor. Ik werkte me een slag in de rondte en ruimde ontelbare tuinen op om genoeg geld te verdienen voor het eerste semester aan de universiteit. Mijn moeder droeg haar steentje bij en de universiteit bood me haar werkprogramma aan om de resterende maanden ook te bekostigen.

Ik besloot theologie te studeren om meer over God te leren en te weten hoe ik andere jonge mensen mijn hoop kon bijbrengen. Welke slechte beslissingen we ook maken in ons leven, God is altijd bereid een tweede kans te bieden. Hij staat te popelen zichzelf aan ons te openbaren. Hij wil dat mensen Hem vinden en dat zij anderen vertellen over Hem. Net als de stem in mijn dromen roept Hij ons op van koers te veranderen, onze levens 180 graden te draaien en Hem te volgen. Hij zegt: 'Bekeer u, de wereld gaat ten onder!' Jezus komt snel! Ik kijk ontzettend uit naar die dag.

Tot aan de andere kant

Namibië, 30 april

Ocrhain Matengu, 31

Mijn stiefvader kwam woedend thuis van werk. 'Maria!', bulderde hij. Ik wist al wat er zou volgen. Hij kwam altijd boos naar huis en gaf moeder er dan van langs. Ik was vijf jaar oud en mijn vier broers en zussen bezochten onze ouders in een klein dorp in Namibië. We woonden met oma in een dorp op zo'n 35 kilometer afstand, maar nu waren we op vakantie. Moeder was druk in de keuken. Op haar rug droeg ze mijn tweejarige broertje, Tommy, in een draagzak.

Mijn stiefvader keek om het hoekje van de keukendeur. 'Waarom is het eten nog niet klaar?!', riep hij terwijl hij moeder een klap in haar gezicht gaf. Moeder rende gillend naar de achterdeur en vluchtte naar buiten. Mijn stiefvader volgde haar met een lange stok in zijn handen. Uit het niets gooide hij de stok naar haar. Moeder dook ineen waardoor de stok de kleine Tommy raakte. Terwijl Tommy's schreeuw door de lucht klonk, bleef moeder staan. 'Je hebt mijn zoon vermoord!', huilde ze.

Behulpzame burens kwamen om haar heen staan en iemand belde de politie. Politieagenten schakelden een ambulance in. Ook sloegen ze mijn stiefvader in de boeien en namen hem mee naar het bureau. In het ziekenhuis werd Tommy met spoed geopereerd vanwege zijn verbrijzelde schedel. Naderhand zei de arts met tranen in zijn ogen dat de jongen hersenschade had en verlamd was geraakt aan zijn rechterkant. Mijn moeder en vrienden van de familie huilden toen ze het nieuws hoorden in de ziekenhuiskamer.

Een man in de hoek opende zijn mond. 'Kunnen we bidden?', vroeg hij. Terwijl hij zijn handen naar de hemel ophief, bad hij. 'Mijn hemelse Vader, ik ben geen Elia. Ik weet ook maar al te goed dat ik niet heiliger ben dan de mensen in deze kamer. Maar ik sta hier onder de beschermende vleugels van Christus' genade. Denk aan deze mensen. Merk op hoe diep hun pijn is. Laat uw wil geschieden. In Christus Jezus' naam bid ik U, amen'. Na het gebed kon je een speld horen vallen in de kamer. Ik voelde me vredig. Ik besepte dat er een hemelse God is. Deze man kende God.

Twee weken later werd de kleine Tommy ontslagen uit het ziekenhuis. Zoals de dokter had voorspeld, was hij verlamd aan zijn rechterkant. Ook had hij moeite met praten. Maandenlang bleef het ziekenhuisgebed door mijn gedachten spoken. Ik wilde ook zo met God kunnen praten. Een jaar later, ik was toen zes jaar oud, ging ik elke sabbat met een nichtje mee naar de kerk. Tijdens dat jaar hoorde ik dat de kerkleden baden zoals de man in het ziekenhuis had gedaan. Ze leken God persoonlijk te kennen.

Ondertussen was Tommy's leven gevuld met moeite en ellende. Op een dag, hij was toen twaalf en ik vijftien, zaten we onder een boom te wachten tot oma onze lunch zou brengen. Plotseling viel Tommy flauw en zakte ineen op de grond. Toen hij weer bij kwam, schreeuwde hij: 'Ik ga dood!'. Daarna werd hij weer stil en haalde geen adem meer. Paniekerig riep oma om hulp. Ik huilde aan één stuk door. Ik kon niets beginnen.

Tot ik me de man herinnerde die had gebeden in het ziekenhuis. Ik wilde die vrede weer. Mijn gebed was kort maar krachtig. 'Ik ben nog maar jong', zei ik. 'Ik heb de kracht niet deze pijn te dragen. Geef me nog één kans om klaar te zijn voor Tommy's dood'. Op het moment dat ik 'Amen' zei, nieste Tommy. Hij nieste drie keer en oma riep, 'Hij leeft!'. Ik dankte God. Tien jaar gingen voorbij en ik verhuisde naar Windhoek, de hoofdstad van Namibië, en werd lid van de Adventkerk, de biddende kerk waar de leden God persoonlijk kennen.

Op een dag belde mijn zus me met het bericht dat Tommy ziek was. Direct dacht ik aan mijn wanhopige gebed en dacht: 'Het is tijd. Mijn geleende tijd is voorbij'. Ik stapte een bus in en legde de 1200 kilometer af naar het ziekenhuisbed van mijn broer. Hij vocht voor zijn leven, maar er was iets veranderd. Hij had vrede. 'Mijn tijd is daar', vertelde hij me. 'Ik heb tot God gebeden. Ik zie je aan de andere kant. Blijf in God geloven'.

Drie dagen later overleed Tommy. Toch klinken zijn woorden nog steeds in mijn oren. 'Ik zie je aan de andere kant. Blijf in God geloven'. Ik studeerde af en haalde een universitaire graad in radioproductie. Nu werk ik als beheerder voor de *Adventist World Radio* in Namibië. Ik verheug me erop Tommy aan de andere kant te ontmoeten. Ook u kunt er naar uitzien uw geliefden weer te zien. Maar tot die dag, blijf in God geloven!

Sterven om te leven

Mozambique, 7 mei

David Diogo de Victoria, 29

Toen ik jong was, sloot ik me aan bij een bende die marihuana en andere drugs verkocht in Angola. De bende telde dertien leden en ik kocht drugs zodat anderen het weer door konden verkopen. Ik gebruikte geen drugs, waardoor mijn groepsleden dachten dat ik een hoge dunk had van mezelf. En dus sprak de bendeleider me erop aan. 'Als je niet wat wiet met ons meerookt, slaan we je in elkaar', zei hij. Wat kon ik beginnen? Ik rookte mee.

Zodra ik marihuana begon te gebruiken, ging mijn leven bergafwaarts. Ik kocht niet alleen drugs om ze aan de bende af te geven. Ik liep naast de bendeleden toen ze auto's stalen, winkels overvielen en bij huizen inbraken. We sloegen onze slag in de woonwijken rondom de hoofdstad van Angola, Luanda, en de politie besloot er een stokje voor te steken. In een mum van tijd slaagden ze erin twaalf bendeleden om het leven te brengen. Op de een of andere manier bleef ik in leven.

Achteloos begonnen een vriend en ik een nieuwe bende. Nu was ik de bendeleider en ontzettend verslaafd aan drugs en misdaad. Ik ben niet trots op het leven dat ik leidde. 180 vrienden van me kwamen om het leven door de politie. Ik werd meer dan veertig keer gearresteerd en de rechtbank heeft me drie keer veroordeeld. Toen ik voor de derde keer in de gevangenis zat, hoorde ik voor het eerst over de Adventkerk. Een kerklid kwam regelmatig op bezoek en gaf me Bijbelstudies.

Na mijn vrijlating ging ik in het huis van mijn tante wonen en richtte weer een nieuwe bende op. Tijdens de overval op een tankstation ging het helemaal mis, wat een bewaker het leven kostte. Toen de politie vernam dat ik in het huis van mijn tante verbleef, stonden ze voor mijn deur om me te vermoorden. Ik weet niet hoe, maar ik overleefde de overval. Ik sliep op het moment dat de politie arriveerde en op de een of andere manier zagen ze me over het hoofd, al keerden ze alles ondersteboven.

Mijn tante was doodsbang en zette me buiten de deur. Daarom ging ik in de kelder van het huis van mijn moeder wonen. Mijn moeder stond erop dat ik de kelder niet zou gebruiken als thuisbasis voor de bende. Daarom nam ze me mee naar een medicijnman die beloofde te helpen. Een tijd lang leken zijn toverspreuken te werken. Vier maanden lang gebruikte ik geen drugs en pleegde ik geen misdaden. Mijn moeder en de rest van mijn familie waren er zo blij mee. Tot ik in de vijfde maand weer terugviel in mijn oude leven en met meer enthousiasme dan daarvoor. Mijn leven leek hopeloos.

Toen ontmoette ik een man die Pimp genoemd werd. Zijn lichaam was bezaaid met tatoeages. Door zijn naam en uiterlijk leek hij op de gangster die ik zelf was. Maar hij sprak en handelde niet als een gangster. Hij was een adventist. Op een dag las Pimp me voor uit Romeinen 8:14, waar staat 'Allen die door de Geest van God worden geleid, zijn kinderen van God'. Bij het horen van die woorden bloeide er een groot verlangen in me op om een zoon van God te zijn. Ik vroeg me af: 'Heeft God wel een plan voor mij?'

Ik begon de Bijbel met Pimp te lezen. Door onze studies kwam ik meer over God te weten en realiseerde ik me dat Hij zelfs van mij houdt. Ik zag dat Jezus voor mij stierf. 'Want God had de wereld zo lief dat Hij Zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft'.¹ Mijn leven veranderde. Ik besloot dat ik wilde sterven – ik wilde mijn oude leven afleggen en opnieuw geboren worden in Jezus. Ik gaf mijn hart aan Jezus en werd lid van de Adventkerk in 2013. Nu, dank de HEER, volg ik de opleiding theologie aan de *Mozambique Adventist University*.

Mijn familie, burens en vrienden hebben veel kritiek geuit op mijn beslissing om Jezus te volgen, maar ik leg hun opmerkingen naast me neer. Alles wat ik wil is Jezus de rest van mijn leven dienen. Mijn hart behoort Hem toe en ik bid dat Hij me kan gebruiken om vele andere harten tot Hem te leiden, ook van mijn familie.

---

¹ Johannes 3:16

Feestjes of God

Botswana, 14 mei

Bessie Lechina, 35

Bessie begreep niet waarom de Adventkerk altijd gesloten leek als ze erlangs liep op zondag. Ze zocht naar een nieuwe plek om God te aanbidden. Gefrustreerd bleef ze staan en sprak een tienermeisje aan dat in de tuin van een huis stond naast de kerk in Centraal-Botswana. 'Wat zijn de openingstijden van deze kerk?', vroeg ze. 'Is ze altijd gesloten?'. 'Het is een adventkerk', antwoordde het meisje. 'Maar ik weet niet of je God daar kan aanbidden. Het is niet makkelijk adventist te zijn'. 'Wat bedoel je daarmee?', vroeg Bessie.

Het meisje legde uit dat de bezoekers van de kerk niet naar feestjes gingen en geen sieraden droegen. 'En ze zijn gewend op zaterdag naar de kerk te gaan', voegde ze eraan toe. In Botswana is zaterdag bij uitstek de dag waarop jonge mensen feestjes bezoeken. Bessie moest er niet aan denken niet langer naar feestjes te gaan en haar oorbellen weg te moeten doen. 'Ik hoef die kerk niet!', zei ze. Bessie was in een niet-christelijk gezin opgegroeid en wist maar weinig over God.

In het jaar na haar diploma-uitreiking van de middelbare school en voor het begin van haar universitaire studie besloot ze echter dat ze christen wilde zijn. Vanaf dat moment bezocht ze een aantal kerken en kwam ze tot de ontdekking dat de Adventkerk gesloten bleef op zondag. In het najaar verhuisde Bessie naar de hoofdstad van Botswana, Gaborone, om aan de universiteit te beginnen. Al snel merkte ze op dat haar kamergenoot, Solofelang, elke woensdag, vrijdag en zaterdag naar de kerk ging, maar ze besteedde er verder geen aandacht aan.

Integendeel, ze feestte erop los op zaterdagen en zocht een kerk voor de zondag. Toch leken die kerken de Bijbel niet te bestuderen en had ze niet het idee dat ze iets leerde. Na een paar maanden stelde Bessie haar kamergenootje een vraag: 'Hoe heet die kerk waar je drie keer per week naartoe gaat?'. 'De Adventkerk', antwoordde Solofelang. 'We komen op zaterdag bij elkaar'. Bessie bestudeerde haar kamergenootje aandachtig en zag al snel dat ze geen sieraden droeg. Toen herinnerde ze zich het gesprek met het meisje in haar thuisstad en dacht: 'Ik hoef die kerk niet!'.

Enige tijd later werd ze het zat om kerken op zondag te bezoeken en groeide haar nieuwsgierigheid naar de Adventkerk. Zou die kerk anders zijn? Ze besloot er één keer op bezoek te gaan – alleen niet op een zaterdag. Op woensdag ging Bessie met Solofelang naar een lokaal in de universiteit waar adventistische studenten samenkwamen om God te aanbidden. De uitleg van de predikant over het huwelijk maakte diepe indruk op haar. Bessie zag ernaar uit op een dag te trouwen.

Toen ze hoorde dat het huwelijk op een later moment weer aan bod zou komen, ging Bessie op vrijdagavond opnieuw met haar kamergenoot mee. Op sabbatochtend bezocht ze de kerk met Solofelang en na de lunch deed ze mee aan een Bijbelstudie. Vanaf die dag heeft ze geen eredienst op sabbat gemist. Bessie's leven veranderde. Ze had er geen moeite mee haar sieraden op te geven en haar feestjes op zaterdag. Ze leerde dat ze via het gebed met

God kon praten. Mensen stonden paf toen ze merkten dat Bessie een heel nieuw persoon was en ze stelden vele vragen. Blij vertelde ze hun over haar geloof.

Voor het einde van het schooljaar liet Bessie zich dopen. Haar kamergenootje huilde tranen van geluk toen ze uit het water kwam. Bessie is nu 35 jaar en moeder van drie kinderen. Ze geeft les aan de *Eastern Gate Academy*, een adventistische, middelbare kostschool in Noord-Botswana. Haar man is de bedrijfsmanager van de school. Ze is getuige geweest van de veranderingen in het leven van haar studenten – die haar zo doen denken aan de manier waarop haar eigen leven veranderde. ‘Soms komen ouders met opstandige kinderen aanzetten’, vertelde ze. ‘Maar als de kinderen bij ons weggaan, zijn het hele andere mensen. De ouders laten ons dan weten: ‘Ontzettend bedankt! Ons kind is zo veranderd!’.

Hoop in de pandemie

Angola, 21 mei

Antónia Miguel, 40

COVID-19 zette mijn leven op zijn kop. Ik heb altijd in God geloofd en van jongs af aan bad ik God om een lieve man te ontmoeten. Ik keek uit naar een man die God liefhad en met me naar de kerk zou gaan. Toch was de grote vraag: naar welke kerk gingen we dan? Als kind bezocht ik de kerk van mijn ouders in Angola en trouw volgde ik alle rituelen op. Toch miste er iets. Na mijn huwelijk met een geweldige man, begon ik een andere kerk te bezoeken. Vier jaar later switchte ik naar weer een andere kerk. En al die tijd voelde ik me leeg van binnen. Iets ontbrak. Wat gezegd werd in de kerk, sloot totaal niet aan bij mijn persoonlijke leven. Ik wist niet zeker of God mijn zonden vergeven had. Ik wist niet of Hij mijn karakter vormde tot zijn evenbeeld. Ook ging mijn man niet met me mee naar de kerk.

In 2020 ging het hele land in een lockdown door de Coronapandemie. Kerken sloten hun deuren en ik kon de erediensten niet langer bezoeken. Ik speurde YouTube af, op zoek naar preken en kwam bij twee series terecht die door adventistische predikanten geleid werden op de televisiezender *Hope Channel*. Terwijl ik luisterde, legde ik hun Bijbelverzen aandachtig naast mijn eigen Bijbel. Ik besepte dat ik de Bijbel niet echt kende. Vooral de verering van de sabbat van de zevende dag viel me op in de Bijbel. Hoe meer ik keek, hoe meer het leek of de predikanten regelrecht tegen mij spraken. 'Wie wil je volgen: de voorschriften van mensen of het Woord van God, waar de Bijbel van getuigt?', vroeg hij.

Die vraag spookte rond in mijn gedachten. Uit de grond van mijn hart antwoordde ik, 'Ik wil gehoorzaam zijn aan hetgeen mijn God zegt in zijn Woord'. Ik dacht aan een jonge vrouw die ik ingehuurd had om me te helpen in het huishouden. Toen ze bij me kwam werken, maakte ze van zondag tot en met vrijdag schoon en kookte ze op die dagen, maar op zaterdag nam ze vrij. Ze legde uit dat ze op die dag naar de Adventkerk ging. Korte tijd later hield ze daar echter mee op en werkte ze ook op zaterdag voor me. Toen ik ontdekte hoe belangrijk de sabbat is, sprak ik de jonge vrouw aan.

'Je gaat niet meer naar de kerk, maar je werkt wel voor me op zaterdag', zei ik. 'Als je de kerk niet meer bezoekt om het werk dat je voor mij doet, dan steek ik daar nu een stokje voor. Van nu af aan werk je alleen van maandag tot en met vrijdag voor me. Zaterdag is heilig'. Tegen die tijd waren de maatregelen inzake de pandemie versoepeld, waardoor de jonge vrouw weer naar de kerk kon. Ze volgt nu catechisatielessen om zich te laten dopen. Ondertussen wilde ik meer leren over de sabbat en ik nam contact op met een adventistische predikant wiens telefoonnummer ik online had gevonden. Hij was erg vriendelijk en bood me een paar boeken aan om te lezen. Ik begon de sabbat te eerbiedigen en werd gedoopt in 2021.

Ik ben nu een nieuw persoon en die verandering zet elke dag nog door. Ik weet dat God mijn zonden vergeeft. Ik weet dat Hij mijn karakter vormt naar zijn evenbeeld. Bid alstublieft met me mee dat mijn man God leert kennen en elke sabbat met me naar de kerk zal gaan.

De ware dag van de HEER

Angola, 28 mei

Cristina Vita Cavimbi Ferraz, 21

Mijn vader was predikant. Door hem leerde ik over God, maar van de sabbat van de zevende dag had ik nog nooit gehoord. Mijn vader, een evangelische predikant, leerde me respect te hebben voor alle godsdiensten. Toch wilde hij de Adventkerk in onze woonplaats, vlakbij Luanda, Angola, voor geen goud bezoeken. Er gingen negatieve geruchten rond over de kerk die hem angst aanjoegen en hij verbood mij en andere familieleden de kerk ooit te betreden.

Als jongvolwassene verhuisde ik voor mijn werk naar een andere stad. Ik woonde daar bij een oom en zijn gezin. Elke dag begon ik tijdens de lunch de Bijbel te bestuderen met een paar collega's. Een adventist leidde de Bijbelstudie. In tegenstelling tot hemzelf dacht iedereen dat zondag de dag van de HEER was. Zijn stellingname dat de zaterdag de Bijbelse sabbat was, verwarde me. Ik wilde er meer van weten.

Daarom gaf hij me een adventistisch boek en een paar opgenomen preken van een adventistische evangelist. Ik las het boek en bekeek de preken, waarna een enorme innerlijke strijd ontstond over de vraag of ik zaterdag of zondag moest houden. Op een dag kwam ik thuis en zaten mijn familieleden de preken te bekijken. 'Wie is die predikant?', vroeg mijn oom. 'Hij is zo intelligent, hij heeft het enkel over wat in de Bijbel geschreven staat'.

Ik dacht bij mezelf, 'Ik zou ook willen dat mijn geloof enkel en alleen de Bijbel als basis heeft'. Ik begon de Bijbel op eigen houtje te bestuderen. Terwijl ik las, streefde ik ernaar alleen de wil van God te volgen en menselijke tradities links te laten liggen. Op mijn terugweg naar mijn thuisstad, sprak ik af met mijn vader en andere leiders in zijn kerk. Ik wees hen op de nieuwe waarheden die ik in de Bijbel had gevonden.

Ik sprak over de sabbat van de zevende dag, die geheiligd werd aan het einde van de scheppingsweek in Genesis 2:2-3 en herdacht werd door Gods vinger op de Tien Geboden in Exodus 20:8-11. Ik herinnerde hen eraan dat Jezus de sabbat op aarde trouw hield. Zijn discipelen volgden zijn voorbeeld na zijn hemelvaart. 'Waarom verkondigen jullie deze waarheden niet in onze kerk?', vroeg ik.

Terwijl mijn vader luisterde, erkenden de andere kerkleiders dat ze de sabbat van de zevende dag kenden. Ze konden niet uitleggen waarom ze de zondag dan hielden. Toch waarschuwden ze me ervoor om lid te worden van de Adventkerk. 'Je verliest je huidige positie in onze kerk als je die stap zet', zei er één. 'Als ik in deze kerk blijf, zal ik alleen de Bijbelse waarheid verkondigen', zei ik. 'Ik verkondig de adventistische boodschap'.

Verontwaardigd stuurden de kerkleiders een brief naar de plaatselijke Adventkerk, waarin ze haar lieten weten dat ik bij hun kerk hoorde en geen adventist zou worden. Desondanks bleef ik de Bijbelstudies volgen en werd ik gedoopt door een adventistische predikant. Ik ben nu getrouwd met de man die me door de Bijbelstudies op mijn werk over de sabbat leerde. Mijn hart is dolgelukkig dat drie van mijn broers zich hebben laten dopen.

Mijn vader en moeder volgen nu Bijbelstudies en ik heb er groot vertrouwen in dat ze binnenkort gedoopt worden. Bid er alstublieft voor dat zij en mijn andere familieleden alleen de wil van God zullen zoeken, zoals weergegeven in de Bijbel.

Onverwacht voorstel

Angola, 4 juni

Esmeralda João Melo, 27

Mijn vader is lid van een zekere christelijke denominatie, terwijl mijn moeder een andere kerk bezoekt in de hoofdstad van Angola, Luanda. Als kind ging ik de ene zondag met mijn vader naar de kerk en de andere zondag met mijn moeder. Toen ik achttien was, zette ik daar een punt achter. Ik ging helemaal niet meer mee naar de kerk. Ik zong niet langer mee in het koor van mijn moeders kerk en ik was niet meer aanwezig bij de jeugdactiviteiten in mijn vaders kerk.

‘Waarom ga je niet meer met me mee naar de kerk?’, vroeg moeder. ‘Ik voel me daar niet fijn’, antwoordde ik. ‘Zoek dan een kerk waar je je wel fijn voelt’, zei moeder. ‘Geef God een kans’. Toch leek het me leuker de wereld een kans te geven. Toen mijn oudere zus zich verloofde, kregen zij en haar verloofde per toeval voorhuwelijkse begeleiding van een adventistische predikant. Na hun huwelijk besloten ze de Adventkerk te bezoeken en vanaf die tijd stuurde mijn zus me een flinke dosis Bijbelverzen en preken op.

Korte tijd later gebeurden er vreemde dingen. Een vriendin spoorde me aan mijn hart aan God te geven. Ik wist dat ze voor me bad en haar woorden verzachtten mijn hart. Diezelfde week probeerde een andere vriendin me over te halen voor God te leven. ‘De wereld is niet goed’, zei ze. ‘Geef je over aan God’. Ze bad met me en vroeg God me een lieve, Godvrezende man te geven. Haar woorden troffen me. Een paar dagen later zei mijn oudere zus me dat God haar terechtwees. ‘De HEER zegt dat ik medeverantwoordelijk ben als ik je niet waarschuw’, vertelde ze.

Mijn zus had Ezechiël 3:18-19 gelezen waar de HEER zegt: ‘Als Ik tegen de goddeloze zeg: U zult zeker sterven, en u hebt hem niet gewaarschuwd en u hebt niet gesproken om de goddeloze voor zijn goddeloze weg te waarschuwen om hem in het leven te behouden: die goddeloze zal in zijn ongerechtigheid sterven, maar Ik zal zijn bloed van uw hand eisen. Maar u, als u de goddeloze waarschuwt en hij zich niet van zijn goddeloosheid en van zijn goddeloze weg bekeert, zal hij in zijn ongerechtigheid sterven, maar u hebt uw leven gered’.

Mijn hart bleef even stilstaan toen ik luisterde naar de woorden van mijn zus. Ik probeerde mezelf te verdedigen, ‘Ik ga naar moeders kerk’, zei ik. ‘Maar je voelt je daar helemaal niet op je gemak’, antwoordde mijn zus. ‘Ga naar een adventkerk. Bezoek één van hun kerken in het dorp. Geef hen een kans’. Ik beloofde de volgende sabbat naar een adventkerk te gaan. Toch gebeurde dat uiteindelijk niet omdat ik moest werken. Hetzelfde gold voor de daaropvolgende drie sabbatten.

Toen mijn zus me belde om naar de kerk te vragen, legde ik uit dat ik het veel te druk had. ‘Sommige banen zijn geen zegen van God’, antwoordde mijn zus. ‘Wat heeft het nou voor nut dat je zo hard werkt. Je moet je werk naast je neerleggen en God op de eerste plek zetten’. Ik wist niet zeker of ik er goed aan deed, maar ik hield op met werken – en niet omdat ik dat zelf zo graag wilde. Ik werd ziek.

De arts in het ziekenhuis kende me goed. Hij was nu al vier jaar mijn dokter. We hadden een goede verstandhouding. Toch wist hij me dit keer te verrassen. Tijdens het onderzoek vroeg hij me plotseling ten huwelijk. Dit was de eerste keer dat hij persoonlijke interesse in me toonde. Ik had me nooit voorgesteld hem als mijn echtgenoot. Terwijl hij de vraag stelde, stond het idee om zijn vrouw te worden me wel aan. 'Ik wil graag met je trouwen', zei ik.

Hij glimlachte. 'Ik ben adventist', zei hij. 'Ik zou graag willen dat mijn vrouw ook adventist was'. Ik glimlachte terug. 'Geen probleem', antwoordde ik. En ik meende het. Vele vreemde dingen waren gebeurd in de afgelopen paar weken. Twee lieve vrienden van me en mijn zus hadden me op het hart gedrukt me aan God over te geven. Één van hen had ervoor gebeden dat ik een Godvrezende man zou vinden en mijn zus drong erop aan dat ik naar de Adventkerk ging. Nu vroeg een adventistische arts me ten huwelijk en hoopte hij dat ik adventist zou worden. Ik kon Gods oproep niet langer negeren. Ik meldde me aan voor catechisatie.

Ik ben nu adventist. Ik ben geen adventist omdat de arts me ten huwelijk vroeg. Ik ben geen adventist omdat mijn zus me daartoe aanzette. Ik ben zelfs geen adventist omdat ik me fijn voel in de kerk. Ik ben adventist omdat God me opriep één te zijn met zijn volk dat zijn geboden houdt en het geloof van Jezus heeft. Mijn hart is van Hem.

Een reden om te leven

Angola, 11 juni

Graça Muene, 25

Ik groeide op in een christelijk gezin. Toch vond ik het maar niks om naar de kerk te gaan in Luanda, Angola. Als kleine jongen zette ik alles op alles om de Bijbellessen ter voorbereiding op mijn doop in de kerk te vermijden. Als jonge puber werd ik stapelgek op rockmuziek en kopieerde ik de kleding en levensstijl van rockartiesten. In diezelfde periode groeide mijn interesse in satanische symbolen. Ik zag de symbolen als een uiting van autoriteit en rebellie. Daarom klierde ik mezelf er helemaal mee onder.

Op de middelbare school was mijn beste vriend een *gothic* en ik nam zijn levensstijl over door zwarte kleding te dragen en mijn vingernagels zwart te maken. Mijn vriend hield ook van rockmuziek en hij versierde zijn slaapkamer met rockposters en satanische symbolen. Al snel maakte ik kennis met alcohol en marihuana. Ik was een voorstander van het atheïsme en kwam er openlijk voor uit dat ik Jezus zag als een mythe.

Als tiener begon ik rockmuziek te spelen en ontmoette ik een andere muzikant die beweerde een pact met de duivel te hebben gesloten. Dat idee stond me wel aan en op een nacht zei ik tegen satan dat hij mijn ziel mocht hebben in ruil voor muzikaal succes. Toen stortte mijn leven in. Mijn moeder overleed plotseling en mijn vader, een alcoholist, begon nog meer te drinken. Als oudste van vier broers kwam de zorg voor het gezin op mijn schouders terecht. Het leek wel of ik ineen zou storten door het gewicht van zoveel onoplosbare problemen.

Te midden van deze crisis sprak ik met mezelf af dat ik nooit meer zou roken of drinken. Ik begon tot God te bidden en hield me niet langer bezig met muziek. Ik kreeg een relatie met een vrouw die me over de Adventkerk vertelde en we gingen samen naar de erediensten op sabbat. Toen onze relatie kapot ging, nam ik contact op met mijn vroegere vrienden en viel ik al snel in mijn oude gewoontes terug. Toch was ik niet gelukkig. Vele nachten viel ik dronken in slaap of high door de marihuana. Gedachten aan zelfmoord vulden mijn hoofd. Mijn leven leek zo doelloos en betekenisloos.

In doodsangst huilde ik. Ik dacht aan God en bad om hulp. Het voelde alsof ik snel zou sterven en ik nog maar enkele dagen te leven had. Ik vertelde mijn nieuwe vriendin over mijn ellende en ze sprak erover met een neef. De neef was net weer terug in Angola nadat hij pas zijn universitaire graad had gehaald in psychologie. De neef was ook adventist geworden in de tijd dat hij in het buitenland studeerde. Bij onze eerste kennismaking zei de neef me mijn leven enkel en alleen op God te bouwen en legde hij uit hoe ik dat kon doen.

Ik besloot God op de eerste plaats te zetten in mijn leven en ik begon goede gewoontes te ontwikkelen. Ik bad bijvoorbeeld altijd voordat ik een beslissing nam en streefde ernaar alleen de wil van God te volgen. Terwijl het gebed een vast onderdeel werd van mijn leven, kreeg ik weer moed om te dromen. Ik had een doel om voor te leven. Met mijn vroegere adventistische vriendin in het achterhoofd besloot ik terug te keren naar haar kerk. Ik vroeg me af hoe het zou zijn om op sabbat weer in de kerk te zitten. Ik stond versteld. Zodra ik de kerk instapte, was het mijn wens gedoopt te worden.

Aan het einde van de dienst meldde ik me meteen aan voor de catechisatielessen. Als jonge jongen moest ik er niet aan denken, nu stond ik te springen de betekenis van de doop te leren kennen en me erop voor te bereiden. Tijdens de catechisatielessen leerde ik voor het eerst over Jezus en het verlossingsplan. De wetenschap dat Jezus van mij houdt, vergroot het verlangen mijn hart aan Hem te geven door de doop.

Vandaag de dag kan ik vol overtuiging zeggen dat ik eindelijk vrij ben. Er gaat geen dag voorbij of ik ervaar ware vrede en een ongelooflijke blijdschap. Ik heb nu werkelijk een doel en verantwoordelijkheid in het leven: om harten te leiden tot onze Verlosser en Schepper. Ik heb mijn invloed eens gebruikt om harten tot de hel te brengen. Nu gebruik ik die invloed, met Christus' hulp, om harten tot de hemel te leiden.

Weggestuurd!

Angola, 18 juni

Manuel Salvador Tunda, 19

Mijn familie ging naar een evangelische kerk in Angola en ik werd op veertienjarige leeftijd gedoopt door besprenkeling. Toch was ik niet tevreden met mijn kennis over God. Er klopte iets niet. Ik was vooral in de war door de leerstellingen van de Adventkerk. Ik vroeg me af wat de werkelijke sabbat nou was en stelde mezelf herhaaldelijk de vraag, 'Waarom eerbiedigen de adventisten de zevende dag als de sabbat en doen andere protestantse kerken dat op de eerste dag van de week?'

Die vraag bleef in mijn hoofd spoken. Daarom vroeg ik een paar leiders van mijn kerk om raad. 'Waarom gaan adventisten op zaterdag naar de kerk en wij op zondag?', zei ik. De kerkleiders antwoordden dat de zondagviering in het teken stond van Jezus' opstanding uit de dood. Maar niemand van hen kon me een Bijbelvers wijzen waarin stond dat Jezus de zaterdag als dag van aanbidding verving door de zondag.

De verklaringen van de kerkelijke leiders waren niet genoeg voor me. Ik begon *Hope Channel* te beluisteren op de televisie. De presentatoren op de zender vertelden dat de sabbat van de zevende dag verankerd lag in de Tien Geboden. Ik zag dat God de sabbat van de zevende dag apart zette bij de schepping van de wereld en die dag heiligde. Ook hield Jezus de sabbat van de zevende dag toen Hij hier op aarde leefde. Mijn vraag over de sabbat was eindelijk afdoende beantwoord. Ik begreep nu waarom adventisten de zevende dag eerbiedigden en ik besloot de juiste dag te houden.

Twee jaar na mijn doop door besprenkeling wilde ik me, in navolging van Jezus, door onderdompeling laten dopen. Ook was het mijn wens lid te worden van de Adventkerk. Mijn vader was razend toen ik het hem vertelde. Hij wees me de deur van ons huis en ik trok in bij zijn zus, mijn tante. Hoewel ik niet meer bij mijn ouders woonde, liepen de spanningen steeds meer op. Familieleden dreigden me in elkaar te slaan en ik wist niet goed waar ik nog kon wonen. Toch bleef ik op sabbat naar de kerk gaan en weigerde ik af te zien van mijn besluit me te laten dopen.

De predikant van mijn voormalige kerk nam contact op met mijn vader en ze presten me bij de predikant te gaan wonen. De predikant was vastberaden me over te halen naar zijn kerk terug te keren. Drie weken lang sprak hij met me en pleitte hij. Toch kon hij me geen enkel Bijbelvers wijzen waarin God de sabbat had vervangen voor de eerste dag van de week. Uiteindelijk vroeg hij me zijn huis te verlaten.

Erger leek het niet te kunnen worden op dat moment. Maar in feite ging het vanaf dat moment juist beter. Door elke dag in de Bijbel te lezen, leerde ik meer over God en zijn liefde. Ik ontdekte Ellen White en spitte haar boeken door. Prijs de HEER, ik werd door onderdompeling gedoopt in de *New Jerusalem* Adventkerk in 2021 in Luanda, Angola.

Ik dank God voor de moeilijkheden waar ik mee te maken heb gekregen. Die worstelingen hebben ervoor gezorgd dat ik vecht voor mijn Verlosser en hebben mijn vertrouwen

vergroot in de wonderbare kracht van Jezus Christus. Mijn wonden zijn genezen, slechts de littekens blijven achter. Ik ben blij in de HEER. Bid alstublieft met me mee dat God de harten van mijn dierbaren kan raken, zodat we ooit als verenigd gezin weer kunnen aanbidden.

Een wonderverhaal

Dertiende sabbat, Angola, 25 juni

Milagre Braga Caminhao, 22

Mijn naam betekent 'wonder'. Mijn verhaal is een wonder – maar misschien niet op de manier die u verwacht. Ik groeide op in een christelijk gezin in Angola. Ik was trouw aan de leerstellingen van mijn kerk en diende als zending in de provincie waar ik vandaan kwam. Toen ik op mijn veertiende voor werk verhuisde naar de hoofdstad van Angola, Luanda, bleek mijn kerk daar geen vestiging te hebben. Ik weigerde naar een andere kerk te gaan. Ik was ervan overtuigd dat alleen mijn denominatie de Bijbel op de juiste manier interpreteerde. Daarom hield ik de zondag een jaar lang alleen thuis.

Toen ik mijn thuisdorp opzocht voor een kort bezoekje, kwam ik te weten dat de Bijbelonderwijzeres van mijn kerk en een paar van mijn vrienden lid waren geworden van de Adventkerk. Ik was van streek door dat nieuws en zonder medegevoel bekritiseerde ik mijn vrienden, recht in hun gezicht. 'Hoe kunnen jullie nou 'ja' zeggen tegen de leerstellingen van een andere denominatie?', schold ik. Mijn vrienden gingen niet met me in discussie.

Op een dag ging ik naar het huis van mijn vroegere Bijbelonderwijzeres om haar te vragen waarom ze adventist was geworden. Ze begroette me met een warme glimlach. In antwoord op mijn vraag legde ze uit dat de Bijbel leerde dat God de zevende dag gezegend had, niet de eerste. Ze liet me in de Bijbel zien dat God de zevende dag had geheiligd aan het einde van de scheppingsweek. Zo stond in Genesis 2:1-3: 'Zo werden de hemel en de aarde in al hun rijkdom voltooid. Op de zevende dag had God Zijn werk voltooid, op die dag rustte Hij van het werk dat Hij gedaan had. God zegende de zevende dag en verklaarde die heilig, want op die dag rustte Hij van heel Zijn scheppingswerk'.

Vervolgens liet ze me zien dat God de zevende dag als sabbat herdacht in het vierde gebod van de Tien Geboden. In Exodus 20:8-10 lezen we: 'Houd de sabbat in ere, het is een heilige dag. Zes dagen lang kunt u werken en al uw arbeid verrichten, maar de zevende dag is een rustdag, die gewijd is aan de HEER, uw God; dan mag u niet werken. Dat geldt voor u, voor uw zonen en dochters, voor uw slaven en slavinnen, voor uw vee en ook voor vreemdelingen die bij u in de stad wonen.' Terwijl ze vriendelijk glimlachend naar me keek, zei ze: 'Ik besloot Jezus te volgen met mijn hele hart'.

Haar verhaal klonk mij nogal vreemd in de oren en ik was het niet eens met haar redenering. Ze bood me een Bijbelstudie aan op sabbat, maar ik weigerde nog verder naar haar te luisteren. Terug in Luanda probeerde ik mijn reguliere werkrouetine weer op te pakken, maar de Bijbelonderwijzeres ging niet uit mijn gedachten. Ik kon me niet concentreren op mijn werk. Ik kon niet meer in slaap komen. Het besluit van mijn vroegere Bijbelonderwijzeres om de sabbat op de zevende dag te vieren hield me dag en nacht bezig.

Uiteindelijk besloot ik naar een adventkerk te gaan en uit te zoeken waarom haar leden de sabbat op de zevende dag vierden. Ik moest vrede vinden. De volgende sabbat ging ik een adventkerk binnen. Ik was nog nooit in een kerk van een andere denominatie geweest, maar ik moest en zou vrede vinden. Ik had een wonder nodig. Iemand lichtte de kerkelijke leider in

over mijn vraag omtrent de sabbat en de leider haalde dezelfde Bijbelverzen aan als mijn Bijbelonderwijzeres. Ik bleef zitten voor de eredienst. De preek maakte weinig indruk op me. Zoiets dergelijks had ik ook in mijn kerk gehoord en ik vond het niks.

De eerstvolgende sabbat ging ik wel weer naar de kerk. De daaropvolgende sabbat eveneens. Vijf jaar lang bezocht ik de Adventkerk elke sabbat, niet omdat ik er plezier in had, maar omdat ik mijn kerk niet kon vinden in de stad. In de tussentijd deed ik mee aan een Bijbelstudiegroep bij een kerklid thuis en zat ik 's weekends bij de catechisatielessen in de kerk. Langzamerhand begreep ik dat God de zevende dag werkelijk apart had gezegd door die dag te heiligen en een nieuwe liefde voor Hem groeide in mijn hart. Ik besloot alleen de sabbat van de zevende dag te eerbiedigen.

Op negentienjarige leeftijd liet ik me dopen en werd lid van de Adventkerk. Vandaag de dag ben ik gevuld met vrede en blijdschap. Jezus zei: 'U zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u bevrijden'². Ik heb de waarheid gevonden en ik ben bevrijd door de genade van God. Het is werkelijk een wonder.

De opbrengst van de dertiende sabbatcollecte gaat naar vier projecten in Milagre's thuisland, Angola. Tot die projecten behoren (o.a.) een adventistische school in Luanda, waar hij woont, een adventkerk, een basisschool in Belize, een hulpcentrum tegen huiselijk geweld in Lombe en een mannenverblijf in de adventistische University of Angola in Huambo. Uw geld wordt ook besteed aan projecten in Malawi en Mayotte, een eiland in de Indische Oceaan. Dank u wel voor uw gaven.

---

² Johannes 8:32